

20. Dokumentation for planteavl

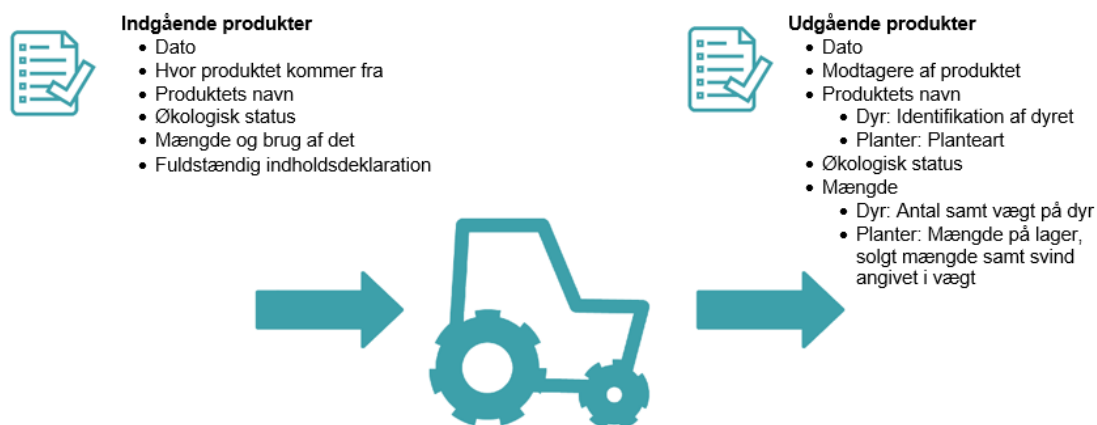
I dette kapitel kan du læse, hvilken dokumentation du skal kunne vise, når Landbrugsstyrelsen kommer på kontrolbesøg. Landbrugsstyrelsen bruger dokumentationen til at kontrollere, om du har overholdt økologireglerne. Du skal ikke sende dokumentationen til os. Du kan med fordel orientere dig yderligere om kontrollen i bilag 10.

Fortegnelse og logbog skal altid være ajourført, og du skal opbevare dem på bedriften i 5 år.⁴⁶⁶

20.1 Bilag på ind- og udgående produkter

Som økolog har du pligt til at kunne dokumentere, at du overholder økologireglerne.⁴⁶⁷ Du skal dokumentere og ajourføre logbøger over indberettede aktiviteter på din bedrift,⁴⁶⁸ og det skal til enhver tid være muligt for Landbrugsstyrelsen at få adgang til din dokumentation.⁴⁶⁹ Det omfatter også materiale, du opbevarer i elektronisk form. Se også kapitel 9 om regnskab* og dokumentation* generelt.

Du skal føre regnskab over alle indgående (hjælpemidler og råvarer) og udgående produkter,⁴⁷⁰ herunder med angivelse af oplysning om dine leverandørers certifikater.⁴⁷¹ Oplysningerne skal som udgangspunkt foreligge, så snart der indgår eller udgår produkter fra bedriften. Det vil sige, at hver gang du modtager eller afhænder et produkt, skal du ajourføre dine fortegnelser. Det gælder også, selvom der ikke sker betaling for produktet.

FIGUR 20.1.

Fortegnelserne kan blandt andet bestå af bøger, regnskabsbilag, fakturaer og anden dokumentation som for eksempel indholdsdeklarationer på sække eller frøposer samt fotodokumentation.

⁴⁶⁶ Økologibek. § 35

⁴⁶⁷ ØFO artikel 39, stk. 1, litra a og artikel 34, stk. 5.

⁴⁶⁸ ØFO artikel 39, stk. 1 litra a og artikel 34, stk. 5.

⁴⁶⁹ Kontrolforordningen artikel 15, stk. 1 og 2

⁴⁷⁰ (EU) 2021/771 artikel 1, stk. 4

⁴⁷¹ (EU) 2021/771 artikel 1, stk. 4, litra c og ØFO artikel 35, stk. 6

De producenter og virksomheder, du handler med, skal vise dokumentation for køb og salg af produkter, hvis Landbrugsstyrelsen beder om det, også selvom de ikke er certificeret til økologi.⁴⁷² Vedrørende handel med økologiske produkter, se kapitel 35.

Du skal være opmærksom på, at der er særlige krav til dokumentation ved samtidig drift*, se kapitel 4 og afsnit 9.4. Det samme gælder i de situationer, hvor du både har ikke-økologisk og økologisk produktion på bedrifter med forskellige CVR-numre. Dette gælder ikke mindst kravene til dokumentation af massebalance⁴⁷³, som er beskrevet i afsnit 9.2. Har du flerårige kulturer, hvor nogle endnu ikke er under omlægning*, og hvor sorterne ikke klart kan skelnes fra hinanden, skal der også foreligge en omlægningsplan.⁴⁷⁴

20.1.1 Bilag ved køb af planteformeringsmateriale

Du skal altid have dokumentation på din bedrift for oprindelse samt status, evt. dispensation og behandling af planteformeringsmateriale og udplantningsplanter.⁴⁷⁵ Når du køber ikke-økologiske planteformeringsmateriale, skal det fremgå af dokumentationen, at materialet ikke er behandlet med midler, der ikke er tilladt i økologisk produktion.⁴⁷⁶ Du må gerne anvende planteformeringsmateriale, der er behandlet med produkter, der er tilladt jf. økologivejledningens bilag 2.

Hvis du har fået individuelle tilladelser* til brug af ikke-økologisk planteformeringsmateriale via [OrganicXseeds](#), skal du altid opbevare dispensationen på bedriften. Læs mere i kapitel 16.

Har du indsendt information via kategorien "Til bekræftelse" i [OrganicXseeds](#) om brug af ikke-økologisk planteformeringsmateriale, skal du have en kopi af bekræftelsen liggende på bedriften.⁴⁷⁷

Hvis du bruger ikke-økologisk planteformeringsmateriale, skal du opbevare dokumentation i form af en kopi af dispensation, ordrebekræftelse, følgeseddel eller faktura.⁴⁷⁸

Hvis du bruger ikke-økologisk opformeringsmateriale til produktion af fremavl*⁴⁷⁹, skal du have en skriftlig fremavlsaftale liggende på bedriften.⁴⁸⁰

20.1.2 Bilag ved køb af husdyrgødning

Du skal opbevare dokumentation for hver gang, du modtager husdyrgødning.⁴⁸¹ Dokumentationen skal indeholde oplysninger om dato for overførsel, og hvem gødningen kommer fra, gødningstype, mængde, kg total-N, på hvilken mark gødningen er benyttet og gødningens økologiske status. Dokumentation kan for eksempel være en faktura, B1-skema eller kvittering på overført gødning (du kan finde skemaet "[Kvittering for overførsel af husdyrgødning](#)" på Landbrugsstyrelsens

⁴⁷² Økologibek. § 45

⁴⁷³ (EU) 2021/771 artikel 1, stk. 5

⁴⁷⁴ ØFO artikel 9, stk. 8

⁴⁷⁵ ØFO bilag II, del I, punkt 1.12 og (EU) 2021/771 artikel 1 stk. 4, jf. økologibek. § 35

⁴⁷⁶ ØFO bilag II, del I, punkt 1.8.5.3

⁴⁷⁷ ØFO artikel 39, stk. 1, litra a

⁴⁷⁸ ØFO artikel 39, stk. 1, litra a

⁴⁷⁹ ØFO bilag II, del I, pkt. 1.8.2

⁴⁸⁰ Økologibek. § 18

⁴⁸¹ ØFO bilag II, del I, pkt. 1.9.4 og økologibek. § 16, stk. 1 jf. økologibek. § 35

hjemmeside). Oplysningerne i bilaget om mængde og kvælstofindhold må ikke rettes efter, at gødningen er modtaget. Du skal kunne vise bilaget til Landbrugsstyrelsen straks efter, at du har modtaget gødningen.

Hvis dyr fra andre bedrifter afgræsser dine marker eller er opstaldet hos dig, er du modtager af deres gødning. Du skal derfor også have bilag på denne gødning.

Du skal føre logbog over dit forbrug af husdyrgødning⁴⁸². Læs mere om logbog for planteavl i afsnit 20.2.

20.1.3 Bilag på ikke-økologiske gødnings- og jordforbedringsmidler

Hvis du tilfører ikke-økologiske gødnings- og jordforbedringsmidler, skal du dokumentere, hvorfor netop det middel, du tilfører, er nødvendigt for din bedrift.⁴⁸³ Du kan se de tilladte midler i økologivejledningens bilag 1.

Hvis midlet fremgår på bilag 1, og du samtidig kan dokumentere behovet, kan du bruge midlet. Du kan i bilag 1 læse, hvilke oplysninger, der er tilstrækkelige til at begrunde behovet for de enkelte midler.

Hvis der er særlige krav til indholdsstoffer i gødningen eller jordforbedringsmidlet, skal du have dokumentation for, at stoffet lever op til disse krav. Det gælder også, hvis der er krav til karakteren eller oprindelsen af stoffet. For eksempel er der grænser for, hvor meget tungmetal der må være i mange gødningsstoffer. Du kan se i bilag 1, hvilke krav vi har til de enkelte gødnings- og jordforbedringsmidler.

Hvis du vil bruge produkter eller biprodukter af soja, raps og majs, eller stoffer, der på anden måde kan være genmodificerede, som gødning eller jordforbedringsmiddel, skal du også have dokumentation for, at de ikke indeholder genetisk modificeret materiale.⁴⁸⁴ På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du finde blanketten "[Sælgers erklæring om GMO-frihed](#)" til brug for sælgers erklæring om, at produktet er fri for genetisk modificeret materiale eller fremstillet uden brug af genetisk modificerede organismer. Hvis et produkt derimod er omfattet af de generelle mærkningsregler for mærkning af GMO-produkter, er det ikke nødvendigt med en GMO-frihedserklæring.

20.1.4 Anvendelse af ikke-økologisk afgasset biomasse

Hvis du modtager afgasset biomasse fra et biogasanlæg, skal du sørge for at få oplyst det præcise indhold i den afgassede biomasse og at indholdet overholder økologireglerne.⁴⁸⁵ Som økologisk producent ligger ansvaret for at overholde økologireglerne på din bedrift hos dig.

I de situationer hvor leverandøren af afgasset biomasse ønsker, at oplysninger om biomasserne behandles fortroligt, har leverandøren mulighed for at henvende sig til Landbrugsstyrelsen, som herefter vil vurdere om de anvendte biomasser kan anvendes i økologisk produktion. I fald du ikke kender den præcise sammensætning kan du risikere at komme til at anvende en gødning, der ikke overholder økologireglerne. I en sådan situation vil din afgrøde blive nedklassificeret.

Henvendelse vedrørende fortrolige oplysninger kan ske på jordbrugskontrol@lbst.dk, att. Økologiadministrationen.

Læs mere om gødskning med afgasset biomasse fra biogasanlæg i afsnit 17.7.

⁴⁸² Økologibek. § 13 og ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.3

⁴⁸³ ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.3

⁴⁸⁴ ØFO artikel 5, litra f, nr. iii og artikel 11, stk. 2

⁴⁸⁵ ØFO artikel 39, stk. 1, litra a og ØFO bilag II, del I, pkt. 1.9.4

Oplysningerne og dokumentationen skal indgå i din logbog om planteavl.⁴⁸⁶ Du kan læse mere om logbog for planteavl i afsnit 20.2.

20.1.5 Bilag ved køb af voksemedier

Hvis du bruger andre voksemedier end jordbunden, skal du kunne vise dokumentation for, hvad voksemediet indeholder. Det gælder både for voksemedier, som du køber som færdigblandede, og hvis du selv blander dit voksemedie.⁴⁸⁷ Læs mere i afsnit 19.3.

Du skal også have bilag på kvælstofindholdet i voksemediet.

20.2 Logbog for planteavl

Du skal føre en plantelogbog* over din planteavl.⁴⁸⁸ Logbogen er en beskrivelse af aktiviteterne på dine marker. Der er ikke formkrav til logbogen, men oplysningerne skal være tilgængelige⁴⁸⁹ i en systematisk form, for eksempel efter mark, dato eller emne. I dette afsnit kan du se, hvilke oplysninger der som minimum skal fremgå af logbogen.

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du finde [et skema til logbog for planteavl](#). Du kan også lave dit eget skema eller bruge et af landbrugets IT-programmer. Du kan have oplysningerne på papir eller elektronisk. Hvis du har oplysningerne elektronisk, skal du kunne printe dem ud i forbindelse med et kontrolbesøg.

Logbogen skal altid være ajourført og tilgængelig i forbindelse med Landbrugsstyrelsens kontrol⁴⁹⁰ samt være tydelig og overskuelig.

På markniveau skal logbogen blandt andet indeholde oplysninger om:⁴⁹¹

- Sædskifte og anvendelse af bælgplanter (herunder sikring af jordfrugtbarhed)
- Dispensationer fra [OrganicXseeds](#)
- Anvendt planteforneringsmateriale
- Dato for såtidspunkt
- Gødningsforbrug og -type, dato for udbringning, tidspunkt, mængde og berørte parceller
- Brug af plantebeskyttelsesmidler, samt hvilke skadegørere midlerne er brugt at bekæmpe
- Dato for høst af både økologiske, omlægnings- og ikke-økologiske afgrøder*, samt høstet mængde

Bemærk, at hvis du har flerårige kulturer af samme art med forskellig status, skal du mindst 48 timer inden høst af hver af de berørte afgrøder underrette Landbrugsstyrelsen.⁴⁹² Det er derfor en god ide at notere dette i logbogen.

⁴⁸⁶ ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.3 og 1.9.4 samt ØFO artikel 39, stk. 1, litra a og bilag II, del I, pkt. 1.12 og (EU) 2021/771 artikel 1 stk. 4 og 5.

⁴⁸⁷ ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.3

⁴⁸⁸ ØFO artikel 39, stk. 1, litra a og bilag II, del I, pkt. 1.12 og (EU) 2021/771 art. 1 stk. 4 og 5.

⁴⁸⁹ Økologibek. § 35

⁴⁹⁰ Kontrolforordningen artikel 15, stk. 1, litra d, jf. Økologibek. § 35

⁴⁹¹ ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.2, 1.10.2 og 1.12

⁴⁹² ØFO artikel 9, stk. 8, litra a

Det er vigtigt at skrive punktet for etablering af afgrøden i logbogen for, at du ved høst kan dokumentere afgrødens status på baggrund af omlægningsdato* og høsttidspunkt.⁴⁹³ Læs mere i kapitel 13 om parallelavl*.

Hvis du har opnået en dispensation for brug af ikke-økologisk planteforneringsmateriale via [OrganicXseeds](#), er såtidspunktet også vigtigt at notere, da du hermed kan dokumentere, at du først har sået/plantet efter dispensation er givet.⁴⁹⁴

20.2.1 Gødningsforbrug

Du skal ajourføre logbogen, hver gang du udbringer gødning⁴⁹⁵. Dokumentation i form af fakturaer og kvitteringer på overført gødning kan indgå som en del af din logbog.

Følgende oplysninger skal være tilgængelige for hver enkelt mark:⁴⁹⁶

- Type af gødning
- Evt. navn af anvendt produkt
- Økologisk status af gødning
- Mængde af gødning
- Tidspunkt for udbringning

Hvis du bruger ikke-økologiske produkter fra økologivejledningens bilag 2, skal du kunne dokumentere, hvorfor netop den gødning, du vælger, er nødvendig for din bedrift.⁴⁹⁷ I afsnit 17.5 kan du læse mere om brugen af ikke-økologisk gødning.

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du finde [et skema til logbog for planteavl](#), hvor side 1 er specielt beregnet til gødningsoplysningerne. Du kan også lave dit eget skema eller bruge et af landbrugets IT-programmer. Du kan også bruge din gødningsplan, som du tilpasser og opdaterer.

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du finde blanketten "Kvittering for overførsel af husdyrgødning" som du kan anvende til dokumentation af overførsel af gødning, hvis du ikke har mulighed for at udfylde B1-skemaet. Det gælder f.eks. i de situationer, hvor du ikke er tilmeldt register for gødningsregnskab, eller du har samtidig drift.

20.2.2 Brug af plantebeskyttelsesmidler

Hvis du bruger plantebeskyttelsesmidler, skal du føre logbog over brugen pr. mark.⁴⁹⁸ Dette kan med fordel gøres i en samlet logbog over planteavlen. Du skal også føre den sprøjtejournal, der er lovpligtig for alle landmænd. Du kan vælge at slå de to dokumenter sammen, så alle dine oplysninger fremgår ét sted. Du skal ajourføre logbogen, hver gang du bruger plantebeskyttelsesmidler.⁴⁹⁹

Husk, det er kun tilladt at bruge midler, der er nævnt i økologivejledningens bilag 1 og som samtidig er på Miljøstyrelsens [liste](#) over godkendte basisstoffer. Det er ligeledes vigtigt, at du kun anvender stoffet til det godkendte formål.

⁴⁹³ ØFO artikel 9, stk. 8, litra a

⁴⁹⁴ ØFO bilag II del I bilag punkt 1.8.5.4

⁴⁹⁵ ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.3

⁴⁹⁶ ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.3

⁴⁹⁷ ØFO bilag II, del I, punkt 1.9.3

⁴⁹⁸ ØFO bilag II, del I, punkt 1.10.2 og artikel 39, stk. 1, litra a

⁴⁹⁹ ØFO bilag II, del I, punkt 1.10.2

Følgende oplysninger skal være tilgængelige i din logbog eller sprøjtejournal for hver enkelt mark:⁵⁰⁰

- Hvilken afgrøde der er behandlet.
- Hvilke(n) skadegørere der behandles for.
- Dato for udbringning.
- Produktets navn og aktiv-/basisstof
- Anvendt mængde og koncentration
- Behandlingsmetode og evt. karenperiode. På produktet er angivet, om der evt. er restriktioner på anvendelsen af afgrøden i en periode efter anvendelsen af produktet.⁵⁰¹ Du kan sætte en kopi af etiketten ind i din logbog, hvis behandlingsmetoden står entydigt beskrevet på den.
- Hvorfor du bruger midlet. Du skal skrive, hvad du har vurderet er til akut fare for afgrøden. Du kan vælge at supplere med fotos, optællinger eller analyser. Du kan også vælge at vedlægge en konsulenterklæring; det er dog ikke et krav.

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du finde [et skema til logbog for planteavl](#), hvor side 2 er specielt beregnet til oplysningerne om plantebeskyttelsesmidler. Du kan også lave dit eget skema.

Sprøjtejournalen skal indberettes til Indberetning af sprøjtejournal (SJI), hvis der er anvendt midler fra bilag 1. På fællesskemaet kan der sættes kryds i et felt, hvis der på ejendommen ikke er brugt /vil blive brugt midler fra bilag 1. Dette kryds i fællesskemaet fungerer som en indberetning af sprøjtejournalen. Du kan finde yderligere oplysninger om sprøjtejournal på [Landbrugsstyrelsens hjemmeside](#).

Du kan også bruge et af landbrugets IT-programmer.

20.2.3 Høst af afgrøder

Følgende oplysninger skal være tilgængelige i din logbog for hver enkelt mark⁵⁰²:

- Afgrøde
- Evt. dokumentation for dispensation givet til brug af ikke-økologisk frø
- Høstdato
- Høstet mængde
- Status: økologisk, omlægningsafgrøde* eller ikke-økologisk⁵⁰³

Du skal ajourføre høstoplysningerne, senest når du har høstet alle dine marker. Regnskabsbilag fra salg kan indgå som logbog. Hvis du ikke kender den høstede mængde, skal du skrive en skønnet mængde i logbogen. Du behøver ikke medregne det foder, som dyrene selv henter på markerne.

Hvis du har samtidig drift af flerårige kulturer med sorter, der ikke klart kan skelnes fra hinanden, skal du huske at anmelde til Landbrugsstyrelsen, hvornår du høster. Dette skal gøres 48 timer før du høster.⁵⁰⁴ Læs mere i kapitel 4 om samtidig drift.

⁵⁰⁰ ØFO artikel 24 og bilag II, del I, punkt 1.10.2

⁵⁰¹ EF 1107 af 2009 og EF 854 af 2002

⁵⁰² ØFO bilag II, del I, punkt 1.12

⁵⁰³ ØFO artikel 9, stk. 7 og artikel 38, stk. 1, litra b

⁵⁰⁴ ØFO artikel 9, stk. 8

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du finde [et skema til logbog for planteavl](#), hvor side 3 er specielt beregnet til dine høstoplysninger. Du kan også bruge et af landbrugets IT-programmer, eller du kan lave dit eget skema.

Eksempel på markskema til logbog for planteavl:

Markskema - basisoplysninger Vækstsæson:

Mark	Ha	Afgrøde	Sådato	Høstdato eller Høstperiode fra/til	Høstet mængde	Evt. behandling f.eks. gødning eller plantebeskyttelse (produktnavn/aktiv stof)	Behandlingsmetode (f.eks. Mængde)	Årsag/ Begrundelse	Afgrødens status*

FIGUR 20.2. *) Afgrødens status kan være økologisk, omlægning eller ikke-økologisk

Bemærk, at du ikke kan anvende markskemaet som dokumentation i forbindelse med salg af dine afgrøder. Hertil bør du anvende partidokumentationen, som du finder på [Landbrugsstyrelsens hjemmeside](#).

20.3 Logbog for rengøring

Rengøring af maskiner, udstyr, emballage mv., som også benyttes i ikke-økologisk produktion, er med til at sikre, at det økologiske produkt ikke bliver blandet med ikke-økologiske produkter eller med stoffer, der ikke er tilladt i økologisk produktion.⁵⁰⁵ Dette gælder ikke mindst, hvis du har mindst to af følgende kategorier på din bedrift: Økologiske, omlægnings- og ikke-økologiske produkter.⁵⁰⁶

Har du brugt midler til rengøring, der er tilladt til brug i den økologiske produktion, skal du føre en logbog over, hvilke midler du har brugt med midlets navn og aktivstof, dato for anvendelse, og hvor det har været brugt.⁵⁰⁷ Læs mere i kapitel 7.

⁵⁰⁵ ØFO artikel 28, stk. 1

⁵⁰⁶ ØFO artikel 38, stk. 1, litra c

⁵⁰⁷ ØFO bilag II, del I, punkt 1.11